शारीरः शरीरव्याधिजःसंतापः मानसोमनोनिष्ठाधिजोभितापः ॥ नबाधतइत्यत्रकाकुः ॥ कुतएतत्तत्राह ॥ दुर्लभंहीति ॥ मनुष्यशरीरस्य पापपुण्यारब्धत्वादितिभावः ॥१३॥ भरते शत्रुघ्नेवा मातॄणां ममभातृषुवा किंचिदशुभंनपश्यतिकच्चिदित्यन्वयः ॥१४॥ कुपितेअतोषेण वचनाकरणाद्वा ॥१५॥ यतोमूलं यन्मूलमित्यर्थे आर्षमेतत् ॥ प्रादुर्भावं जन्म यत्कारणकंपश्येत् जानीयात् तस्मिन्प्रत्यक्षेदैवतेसति तस्मिन्कथमानुकूल्येननवर्तेतेत्यर्थः ॥ १६ ॥ ते संबंधसामान्येषष्ठी ॥ त्वयाभिमानात् गर्वान्मम

शारीरोमानसोवापिकच्चिदेनंनबाधते॥ संतापोवाभितापोवादुर्लभंहिसदासुखं॥ १३॥ कच्चिन्नकिंचिद्भरतेकुमारेप्रियदर्शने॥ शत्रुघ्नेवामहासत्वेमातॄणांवाममाशुभं॥ १४॥ अतोपयन्महाराजमकुर्वन्वापितुर्वचः॥ मुहूर्तमपिनेच्छेयंजीवितुंकुपितेनृपे॥ १५॥ यतोमूलंनरःपश्येत्प्रादुर्भावमिहात्मनः॥ कथंतस्मिन्नवर्तेतप्रत्यक्षेसतिदैवते॥ १६॥ कच्चित्तेपरुषंकिंचिदभिमानात्पितामम॥ उक्तोभवत्यारोपेणयेनास्यलुलितंमनः॥ १७॥ एतदाचक्ष्वमेदेवितत्वेनपरिपृच्छतः॥ किन्निमित्तमपूर्वोयंविकारोमनुजाधिपे॥ १८॥ एवमुक्तातुकैकेयीराघवेणमहात्मना॥ उवाचेदंसुनिर्लज्जाधृष्टमात्महितंवचः॥ १९॥ नराजाकुपितोरामव्यसनंनास्यकिंचन॥ किंचिन्मनोगतंत्वस्यत्वद्भयान्नानुभाषते॥ २०॥ प्रियंत्वामप्रियंवक्तुंवाणीनास्यप्रवर्तते॥ तदवश्यंत्वयाकार्यंयदनेनश्रुतंमम॥ २१॥ एषमत्प्रियंवरंदत्वापुरामामभिपूज्यच॥ सपश्चात्तप्यतेराजायथाऽन्यःप्राकृतस्तथा॥ २२॥ अतिसृज्यददानीतिवरंममविशांपतिः॥ सनिरर्थंगतजलेसेतुंबंधितुमिच्छति॥ २३॥ पिता परुषमुक्तोथवा भवत्या कोपेन किंचिन्निमित्तकोपेन परुषमुक्तोयेनास्यमनोलुलितं कलुषितं दुःखितोक्तित्वादधिकपदत्वादिनदोषः॥ १७॥१८॥ सुनिर्लज्जा पत्युरेवंविधक्लेशकरणलज्जारहिता ॥ धृष्टं प्रत्यक्षतोवनंगच्छेत्येवंरूपं ॥१९॥ मनोगतं त्वदप्रियकरमितिशेषः ॥२०॥ तदेवाह ॥ प्रियमिति ॥ श्रुतं प्रतिज्ञातं ॥ तदप्रियमपि त्वयावश्यंकार्यं ॥ यदिपितृभक्तोसीतिशेषः ॥२१॥ किंतत्राह ॥ एषइति ॥ अभिपूज्य तेनैववरदानेन पश्चात्प्रतिज्ञातवरदानकाले २२ ॥अतिसृज्य प्रतिज्ञाय गतजले नद्यादौ ॥ दानस्यपूर्वमेवदत्तत्वात्तद्विषयव्यवहारपरिहारचिंताव्यर्थेत्यर्थः ॥ २३ ॥